

Україна в цьому рейтингу посідає 24 місце з індексом 71,27, що є досить непоганим результатом зі 130 місць.

Отже, можна зробити висновок, що залучення людського капіталу в Україні відбувається приблизно на 70%, це досить високий показник, як для умов та чинників розвитку його взагалі. Але, нашій країні слід покращити умови саме для розвитку людського капіталу, тому що, наразі, інвестиційна привабливість вищевказаного капіталу в Україні знаходиться на досить низькому рівні. Можливо керівникам фірм потрібно скористатись саме індексом Струмліна, щоб визначити продуктивність праці робітників та підвищити її, а саме вкласти кошти в працівників.

Таким чином, слід зазначити, що підприємцям та представникам вищої влади країною необхідно прийняти належні міри щодо вдосконалення чинників формування та розвитку людського капіталу аби підвищити показники вказаних індексів вище та перейти на вищу ланку в рейтингу.

Список використаних джерел:

1. Волинський Г. Про конкурентні переваги в умовах глобалізації // Економіка України. – 2006. – № 12. – С. 12-25.
2. Грішнова О.А. Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. – 254 с.
3. Антонюк В.П. Формування та використання людського капіталу в Україні: соціально-економічна оцінка та забезпечення розвитку: Монографія / НАН України. Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2007. – 348 с.
4. Стумілін С. Г. Проблеми економіки праці / С. Г. Стумілін. – Санкт-Петербург: Російське видавництво політичної літератури, 1959. – 420 с.
5. The World Economic Forum [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.weforum.org/reports/the-global-human-capital-report-2017>.

Роман А.В.

студентка,

Науковий керівник: Черба В.М.

доцент,

Університет митної справи та фінансів

ПРОВЕДЕННЯ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА ВОЛИНІ

З 2004 року в Україні розпочався процес децентралізації. Він дозволяє формувати значний дієвий і спроможний інститут місцевого самоврядування на базовому рівні – об'єднані територіальні громади (ОТГ). Розглянемо особливості проведення реформи децентралізації на прикладі Волинської області.

Волинська область посідає третє місце у рейтингу кількості створених громад за 2014-2017 рік. Протягом 2017 року тут створено 25 ОТГ, що є найвищим показником серед усіх областей України. Майже 45,2% території Волині покрито ОТГ. Число створених громад дорівнює 50 [1]. Наближеність послуг до громадян та доступність забезпечується формуванням мережі центрів надання адміністративних послуг.

Основними перевагами об'єднання є, власне, можливість збільшення дохідної частини бюджету об'єднаної територіальної громади за рахунок податку на доходи фізичних осіб в розмірі 60% від сплаченого на території об'єднаної територіальної громади (сьогодні відповідні кошти зараховуються до районного бюджету) [1]. А це збільшення бюджету орієнтовно на 30-40% [2].

Так, бюджет Смолигівської громади з часу об'єднання зріс у 10 разів. За 2016 рік бюджет Зимнівської громади зріс з 1 до 28 мільйонів гривень [3]. Від Луцької до Володимир-Волинської об'єднаної громади ремонтують дороги, встановлюють нові автобусні зупинки та вичищають територію. Викорчвані старі дерева замінюють посадкою нових.

Проводяться семінари, тренінги, виїзди викладачів вищих навчальних закладів до шкіл об'єднаних територіальних громад. Для зацікавлених людей влада місцевого самоврядування організовує онлайн навчання в сфері економіки, правознавства, оподаткування. Частина отриманих з податків фізичних осіб грошей громади виділяють на створення гуртків для дітей де вони зможуть розвиватися як індивідуальні особистості, поза тим, що пропонує шкільна програма.

Створення позитивного іміджу слід вважати одним з важливих завдань органів місцевого самоврядування. Так, в Любомльській об'єднаній громаді 19.07.2018 відкрили модернізований міськрайонний центр надання адміністративних послуг (ЦНАП), у якому зараз надають 74 адміністративні послуги. У майбутньому задля економії хочуть впровадити мобільний ЦНАП.

Люблинецька громада запровадила у себе Револьверний фонд – поворотну фінансову позику впровадження заходів з енергоефективності. Першим позитивним результатом є встановлення на приватній садибній ділянці сонячної електростанції на 30 КВт.

Заболотівська ОТГ в стратегії розвитку робить ставку на прикордонний статус. У Заболотті знаходиться серйозний ринок, куди приїздить багато білорус. Українські підприємці теж привозять свої товари, а податкові надходження залишаються на території громади.

Для порівняння у Дніпропетровській області створено 61 об'єднану територіальну громаду. Окрім того, деякі громади області визнані найбільш заможними у державі. Зокрема, бюджет Слобожанської громади у цьому році склав більше 260 мільйонів гривень [4].

Помітними є і успіхи створених громад. В результаті участі у численних конкурсах та проектах Царичанська громада здобула обласний грант на реконструкцію фельдшерсько-акушерського пункту та гранд від фонду GIZ на медичне обладнання. Кошториси складають 600 та 400 тисяч відповідно [5].

У центрі Богданівської ОТГ відкрили новий дитсадок.

Враховуючи значну кількість успіхів у проведенні реформи, на Дніпропетровщині розробили першу в Україні комплексну регіональну стратегію децентралізації.

На території громад установлюють клумби, лави, урни. Старі дошки пошани замінюють на сучасні інформаційні панелі, де розміщують останні новини із життя громади. У школах створюються «кімнати Рівноваги», щоб кожен учень на перерві зміг прийти та відпочити.

Об'єднання громад дозволило збільшити власні доходи бюджетів ОТГ на 1 жителя відповідної території. В середньому показник за 2016 р. (у порівнянні з 2015 роком) зріс на 3325 грн. 9з 1003 грн до 4329 грн.). Із розрахунку на одного жителя найбільше коштів отримала Слобожанська ОТГ – 15997 грн, найменше – Грушівська ОТГ – 1023 грн. [6].

Виходячи із фінансових ресурсів, ОТГ за 2016 рік змогли спрямувати кошти на здійснення видатків розвитку (капітальні видатки) у загальній сумі 295 млн. грн., у тому числі на ремонт доріг, будівництво, благоустрій території та житлово-комунальне господарство – 162 млн. грн, заклади соціально-культурної сфери – 74 млн. грн. Найбільший обсяг таких коштів спрямовано Слобожанською ОТГ – 109 млн. грн.

У порівнянні з початком 2016 року, залишки коштів загального фонду місцевих бюджетів ОТГ (без субвенцій) зросли на 155 млн. грн., або у 3 рази та станом на 01 січня 2017 року склали 239 млн. грн.

Отже, процес децентралізації проходить цілком успішно. Результати вже показали, що реформа дала поштовх до повноцінного розвитку громад. Місцева влада тепер зацікавлена в розвитку інвестиційної привабливості своїх територій на благо громади, адже сплачені тут податки підуть на підвищення якості життя мешканців цієї території.

Список використаних джерел:

1. Урядовий портал. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
2. Децентралізація: на Волині підбивали підсумки реформи – Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/news/8596>
3. Як проходить реформа децентралізації у волинських об'єднаних територіальних громадах. – Режим доступу: www.decentralization.gov.ua/news/7254
4. Досягнення громад Дніпропетровщини побачила вся Україна. – Режим доступу: www.oblrada.dp.gov.ua/news/досягнення-громад-дніпропетровщини
5. Результати децентралізації на Дніпропетровщині: успіхи і негаразди. – Режим доступу: www.dniprograd.org/2017/09/13/rezultati-detsentralizatsii-na-dnipropetrovshchini-uspikhi-i-negarazdi_60361
6. Урядовий портал. – Децентралізація. Місцеві бюджети 159 об'єднаних територіальних громад за 2016 рік. // Фінансово-аналітичні матеріали. – С. 47.